

Складносурядні речення

№1

Складносурядними реченнями є:

1. Вечір був м'який теплий густо настояний на степових пахощах.

2. Кликав у свої таємничі незримі простори всіх закоханих усіх щасливих.

3. Зорі мигтіли як перед дощем і море колисково шелестіло хвилями.

4. На обрії зрідка звивались білі сухі зірниці а грому не чути було ні разу.

5. Рибалки тихо співали біля багаття час/ від/ часу підкидаючи хмиз у вогонь.

№2

Позначте складносурядне речення, між частинами якого не треба ставити кому:

А. Весна процвіте і наново криниця простеле барвінком круті береги.

Б. Аж колись уранці зашуміли хвилі і громи заграли в сурми голосні.

В. Рясніє дощ і падає лункіше м'яких краплин розмірене биття.

Г. Грім відгримів і солодкою млостю спокою віє од цвіту вишень.

№3. Яке речення має чотири компоненти?

№4. У якому із цих речень ставиться тире між компонентами?

№5. У яких із цих речень між частинами не треба ставити кому?

1. Звелися ріки і лугами блакитно простягають путь а в небі хмари лебедями із ополонок воду п'ють (М.Стельмах).
2. Вийшов місяць і сова гукала і тепла скирта уві сні зітхала і дуб дрімав у срібному плащі (Л.Скирда).
3. Заколихалося золоте море хлібів і жайворонка не стало чути (Д.Ткач).
4. Заніміли поникли погасли ліси і людські і пташині мовчать голоси (М.Рильський).
5. На узліссі і на галявині зеленіє перший ряст і цвітуть проліски та сон-трава (Леся Українка)
6. Може квіти зйдуть і настане ще й для мене весела весна (Леся Українка).

№6

Визначте смисловий зв'язок між частинами складносурядного речення:

***Наближається вечір, небо
заволікається хмарами, зривається
вітер. (О. Гончар.)***

А. Швидка зміна подій

Б. Одночасність дії

В. Послідовність дії

Г. Причиново-наслідковий зв'язок

№7.

Позначте складносурядні речення з розділовими сполучниками

А. Чи воно без талану чоловік уродився, чи талану у Бога не заробить?

Б. Він десь пішов і не вернувся, проте тут була його тінь, була про нього згадка.

В. А ти вийшла - і сталося чудо якесь ...

Г. То шумів зелений лист, то в вінку мінився злотом ряст весняний, то золотим дощем лились пісні.

№ 8.

Позначте складносурядне речення, між частинами якого ставиться тире.

А. Сумління людське схоже на вулик і його теж можна розтривожити. (О. Гончар).

Б. Настав час обідньої перерви і все живе поховалося в затінки, ущухло, принишкло (О. Гончар).

В. Липневий день мандрує пішки й казки заслухалась малеча. (А. Малишко).

Г. У стайні розмовляли між собою домашні тварини і зірниця могла прикликати дівчині судженого. (Г. Бондар)

№9.

Позначте речення, у яких між частинами ставляться розділові знаки.

А. Десь тут пройшлась лісами Чураївна і чари Леонтович розгубив.

Б. Завмирає, змовкає моя злотоцола діброва і задумливі шати її вже лежать на землі.

В. Од акордів ясних наче даль розцвіта і всміхається небо безкрає.

Г. Від пісні журливої дуб сколихнувся і лелеки здригнулись вві сні.

Д. Теплий день розхлюпує блакить і ластівки купаються в промінні.

Е. На голках молоді трави ще не розтанула роса й приглушено мерехтять краплини

№10

Утворіть із простих речень складносурядні. Поставте потрібні розділові знаки. Яке речення з протиставним сполучником?

А. Ранком куряться над гірськими скелями рожеві тумани. Орли кружляють над бездонними ущелинами. (О.Донченко).

Б. Дні і ночі спливали. Фортеця не падала. (М. Братан)

В. Місяць вийшов з-за хмари. Стало видно, наче удень. (В.Вакуленко).

№ 11

Яке речення відповідає схемі [ ], і [ ], а [ ].

- А. Вітер не/вщухав уже кіл..ка днів і море розклекотілося пронизливо а в повітрі стояла синява.(П. Загребельний).
- Б. Якись кораблі дал..ніли і крилами птиці шуміли.
(Л. Костенко).
- В. Тріщав мороз бе..жалісний лихий і підіймався бур..вій с..рдитий (С. Долгошеєнко).
- Г. Од ударів колалося небо і д..рева над/садно тріщ..ли а дощ періщив немилосердно (І. Немченко).
- Д. Завтра сонце устане і зйдуть росою отави (М. Овдієнко).

№12

Позначте складносурядне речення, що має в своєму складі безособові.

А. Знов щ..бече юнь і цвіте трава.

Б. Там юніс..ть ходила в росах до хати і жевріла цвітом вона (А. Малишко).

В. Т..пер дорога сина кличе в/даль і я лиш їй одній коритись мушу (Д. Луценко).

Г. Межи білих хаток цвіте вишня р..ясна й тонко/верха тополя пахуч..м листом ш..л..стить (Марко Вовчок).

Д. Раптово нахмарилось й ніжно запахло матіолою.

- **Ранком** куряться над гірськими скелями рожеві тумани й орли кружляють над бездонними ущелинами.
2. Дні і ночі спливали, а фортеця не падала.
  3. Місяць вийшов з-за хмари, й стало видно, наче удень.

1. 3, 4
2. Б
3. 2
4. 3
5. 5, 6
6. В
7. А, Г
8. Б
9. Б, Д
10. 2
11. А
12. Д

